
Синоћ на великој сцени Дома културе Грачаница

ПОЧЕЛА ВЕЛИКА ПОЗОРИШНА СВЕТКОВИНА

Уз одушевљење публике и учесника и неизмерно задовољство организатора, синоћ је у Великој сали Дома културе Грачанице почео 52. фестивал професионалних позоришта Србије „Јоаким Вујић“. Тиме се ова велика театарска фешта поново вратила на Косово, након 28 година, наговештавајући, како рече један од организатора, најзначајнију позоришну манифестацију у последње три деценије на Косову и Метохији.

Житељи Грачанице и косовскометохијски Срби и сви други људи добре воље и љубитељи позоришта имаће у следећих седам дана „на театарском менију“ читаво богатство разноврсних позоришних исказа, редитељских, глиумачких, сценографских, костимографских... уграђених у чак 13 представа, од којих је седам резервисано за Главни програм, четири за Специјални, као и две у ревијалном програму.

Отварајући ову својеврсну позоришну светковину, директор Канцеларије Владе Републике Србије за Косово и Метохију Марко Ђурић је је најпре подсетио да када је у 19. веку Србија добила своју независност и када је после Косова и Косовске битке обновила статус краљевине, Београд имао мање од 20. 000 становника. Данашња Грачаница по броју становника већа је од Београда који је постао престоница краљевине, додао је он.

„ Данас Косово и Метохија није на културној периферији Србије, овај фестивал показује да је Косово и Метохија у културном смислу у средишту Србије и то је и данас место окупљања српске културе и српске духовности. Јоаким Вујић и Бранислав Нушић били би срећни да виде сабране српске позоришне уметнике, српске критичаре, драматурге, костимографе и све оне које свој живот посвећују културном животу. Тако смо и ми вечерас срећни и радосни због тога што српска култура, њена бакља, њена зубља како би то Његош рекао, светли и осветљава пут и овде у Грачаници, рекао је Ђурић пожелевши . свима онима који учествују на овом фестивалу, који учествују у организацији и извођењу као и гостима „да у наредним данима пронађу део изгубљене, отете душе нашег народа која је у другим деловима Србије можда више у сенци него овде на Косову и Метохији“. Публици се претходно обратио директор Битефа Милош Латиновић који је казао да су ови сусрети српских позоришта важан фестивал као још једна значајна позоришна светковина духа у Србији.

– Овај фестивал се можда неком чини малим и неважним, али он велику сенку баца, Под том сенком смо и ми овде. Понекад нам се чини да смо заборављени, да смо занемарени, да постоје важније ствари. Некад се и наљутимо на оне који мисле да је нешто друго важније од нас. Али, ми верујемо да оно што радимо радимо најбоље и никад нећемо одустати од онога што радимо. Мислим да вечерашња светковина у Грачаници има посебан значај за све нас и за све ове људе које смо окупили овде позоришним послом. Имам изузетну част да будем вечерас део ове велике приче – рекао је Латиновић.

Отварању ове велике театарске феште, поред бројне публике, присуствовали су министар правде Владе републике Србије Никола Селаковић, заменик косовског премијера Бранимир Стојановић, помоћник директора за бригу о културном наслеђу Канцеларије за КиМ Душан Јововић, координатор града Приштине Љубинко Карацић, председник општине Грачаница Владета Костић и бројни други гости.

ПРВИ, И ДУГИ АПЛАУЗИ

Најновију смотру професионалних позоришта Србије започео је домаћин, Народно позориште Приштине које је, прогнано јуна 1999. године прогнано из свога града, после деценију и по неизвесности, лутања и мењања боравишта, од децембра 2014. године своје стално уточиште нашло у Дому културе Грачанице. Српска драма приштинског тетатра представила се последњом својом представом, “Ревизором” Николаја Гогоља, у режији госта Маурисиа Фареа. Представа је изведена у оквиру Главног програма чији је мото “Од класике до ријалитија” У истом програму наступило је потом Нишко народно позориште са представом “Фаренхајт 451”, у режији Бојане Лазић, коју је заједно са Весном Перић осмислила и драматизовала по мотивима романа Реја Бредберија, Олдоса Хакслија и Јевгенија Замјатина. Обе представе измамиле су дуге аплаузе публике. Грачаница ће наредних дана угостити више од 400 гостију из десет позоришта у Србији, из Београда, Крагујевца, Ниша, Врања, Пирота, Ужица, Краљева, Приштине-Грачанице, Лазаревца, Новог Пазара. Покровитељи фестивала су Министарство културе Републике Србије, Канцеларија Владе Србије за Косово и Метохију и Канцеларија за питање заједница у Влади Косова. Поред позоришних представа, публика, гости и учесници имаће прилике да учествује и на трибинама и концертима, уз бесплатно пиће. Тако је било и синоћ. На тераси Дома културе госте и гледаоце забављао је чувени цез оркестар Петра Ракића из Косовске Митровице.

СЕЛЕКТОРСКИ ОДАБИР

Селекторка овогодишњег фестивала „Јоаким Вујић” била је Милена Богавац која је програм поделила у две целине. Такмичарски програм „Од класике до ријалитија и назад” чине представе „Ревизор” Приштинског позоришта, „Фаренхајт 451” Народног позоришта из Ниша, „Животињска фирма” Пиротског позоришта, „Три сестре” Народног позоришта из Врања, „Перикле” Шабачког позоришта, „Јелисаветини љубавни јади” Народног позоришта из Крагујевца, а „Хроми идеали” Ужичког позоришта. Специјални програм са насловом „Девалвација појединца” чине представе „Истрајност”, копродукција Пулс театра из Лазаревца и Ле студија из Београда, „Где је нестао Хармс” Народног позоришта из Ниша, „Вина и пингвина” Краљевачког позоришта и Бекетова „Игра” позоришта из Врања. Гост фестивала је и позориште из Новог Пазара са представом „Анафалета и Др”.

РЕВИЗОР МЕЂУ НАМА – ИЗМЕЂУ ДРАМЕ И КОМЕДИЈЕ

Као што је и предвиђено у програму 52. Фестивала професионалних позоршта Србије, након извођења првих представа одржан је и први Округли сто критике на коме су изнете и прве импресије о њима.

Отварајући разговор водитељ Округлог стола Слободан Савић, позоришни критичар РТС-а, назвао је те разговоре не као „сто критичара“ којих бог места одржавања нема у таквом броју као на другим фестивалима, већ као сусрете са ствараоцима – редитељима, глумцима, другим позоришним креаторима новинарима и публиком. Савић је најпре оценио да су у Грачаници последњих година створени сви услови за одржавање овог и других фестивала и великих културних манифестација. Прелазећи на разговор о представи позоришта домаћина Гогољевог „Ревизора“ у режији Маурисио Форе, шпанског редитеља који је рођен у Каталонији а живео и радио у више других земаља, Савић је упитао директора Приштинског позоришта Ненада Тодоровића како је успоставио сарадњу са њим и како је ишла та сарадња. Тодоровић је осдговорио да је Маурисио Форе пре пет година дошао на Косово и са заједничким пријатељем био гост приштинског ансамбла приликом његове турнеје на овом подручју.

-Њега је Косово фасцинирало и подсећало га је на Латинску Америку, на оно што је тамо већ доживео а овде поново види.

Што се избора комада тиче, ми смо до сада, случајним одбором, изводили домаћа дела. Одлучили смо да пређемо на неког странца. Тражили смо аутора и дело које спаја и класику и савременост. А на водитељско питање шта приштинском позоришту и овдашњој локалној заједници значи овај комад, Тодоровић је устврдио да Гогољев „Ревизор“ тек поставком насцену показује сву актуелност, сву свевременост корупције, на понашања локалних носилаца власти. Овај комад је био потребан и овим људима овде, а ми смо инсистирали да не „преоголимо“ Гогоља, рекао је Тодоровић.

У току разговора отворено је и питање да ли је „Ревизор“ драма или комедија. У поставци и изведби приштинског ансамбла редитељ је, према наводима глумаца, пошао од фарсе и гротеске и целу преставу је „увалио у блато“ сугеришући да се цео овај регион, после најновијих ратова, увалио у блато. Аутор добро познаје Балкан. Редитељ и драматург су глумцима дали одрешене руке и рад на овој представи није био класичан, већ се одвијао кроз радионице, а започео је од последње ствари, од изгледа сцене, па је ишао ка почетку, објасино је глумац Александар Михајловић.

Овакј комад креће од гротеске и добрим делом се задржава на том маниру. Међутим, како Како одмиче, он вуче ка комедији. За то су заслужни сви глумци, а посебно Мичлан Васић, оценио је Савић. Васић је додао да су први пут имали сусрет са немачком глумом, а када су се са редитељем разумели, нашли су средину између немачке и српске глуме. За мене, Хљестаков (лажни ревизор) није циркзант, већ ноирмална особа која је безобразна, која воли новац и живот, која вређа људе. То је тип који воли да се игра са људима. Њему се све само од себе намешта а у томе му највише помаже његов верни пратилац и помагач Осип, рекао је Васић.

У овом комаду не може да се говори о појединачним ликовима, ми смо сви део заједнице, једног полусвета у који долази непозната особа и сви они желе да га поткупе и да се искупе за свој нерад и незнање, додао је глумац Бојан Стојчетовић. Закључујући разговор, Савић је приметио да ни решење сцене, која прелази рампу и мизансцен и делом улази у публику, са својеврсни, голубарником и отвором на који је налепљен Титова фотографија, је јасан знак редитељског хтења да буде актуелан и да публика постане део ове савојеврсне ревизорске игре. Зато се последња сцена завршава изласком актера из те рупе, са маском Ангеле Меркел на лицу главног јунака.

Ђ.Ј.

ШТА ТЕ ЧИНИ СРЕЋНИМ У ПОСТАПОКАЛИПТИЧНОМ СВЕТУ ИЛИ „ФАРЕНХАЈТ 451“

Након завршетка представе „Фаренхајт 451“ редитељке Бојане Лазић, а у извођењу глумца Народног позоришта у Нишу, на округлом столу критике, у посве необичном термину (око 1 час после поноћи) разговарало се о самој представи, али и осталим позоришним питањима.

Представа „Фаренхајт 451“ рађена је по мотивима истоименог романа Реја Бредберија, „Врли нови свет“ Олдоса Хакслија и „Ми“ Евгенија Замјатина. Покушај да се драматизује више прозних текстова и то једног, ма колико то оспоравали, озбиљног књижевног жанра, затим све то поставити на сцену позоришта, веома је смео и ентузијастичан пројекат редитељке и глумца. Драмско изражавање кроз веома мало реплика, па ако хоћемо и веома мало гестова и мимике, веома је храбар потез, јер се позориште углавном служи другачијим поступцима. Посебно је интересантна одлука селекторке фестивала да једну овакву представу уврсти у програм једног традиционалног фестивала позоришне уметности „Јоаким Вујић“.

Представа „Фаренхајт 451“ смештена је у постапокалиптичну еру 2084 (што је директна интертекстуална веза са Орвеловим романом „1984“), где на сцени видимо људе роботе, вештачки рај у коме је све пластично, једног врховног „бога-кокошку“ који заправо и није бог већ један обичан шарлатан који је на себе преузео улогу Бога, а у једном таквом свету, у коме је забрањено читање књига, и у коме ће се спалити сваки онај који буде ухваћен са „А) књигом у руци, Б) отвореном књигом у руци у процесу листања, Ц) отвореном књигом у руци у процесу листања и читања у себи, Д) отвореном књигом у руци у процесу листања и читања на глас“ није било тешко наметнути се као Бог, јер су ти „људи“ лишени моћи просуђивања и питања. Синдром читања ипак све више захвата тај вештачки рај ослобођен сексуалног уживања, репродукције, што код тих заробљених људи покреће откривање да негде изван постоји неки други живи свет.

Преиспитујући односе драмског текста, радње, ликова, саме сцене, водитељ разговора Слободан Савић се осврнуо и на питање постдрамског позоришта, као и проблематизацију жанра научне фантастике (СФ) на филму и књижевности и сада у позоришту, постављајући питање редитељки и глумцима колико је било тешко поставити овакву представу на сцену.

Редитељка Бојана Лазић објаснила је да је представа настала из њене фасцинираности СФ жанром, негативном утопијом, а да је представа покушај да се позоришним средствима један непозоришни жанр прикаже публици. „Ово је представа балет. Бајка. Фасцинирала ме је та успореност свега, успореност као да се хода по месецу. Занимало ме је да видим како ће то изгледати на позоришној сцени.“

Одговарајући на питање Слободана Савића да ли су сценски ефекти од великог значаја за овакав један жанр, редитељка је рекла да је „заправо мит да овај жанр чине сценски ефекти, јер би тада са пренаглашеношћу ефекта све оно што се желело рећи било само просто карикирање и упрошћавање једног сложеног питања које представа са собом носи.“ Враћајући се на питање форме редитељка је нагласила да је ово по самој природи ствари, када се одступа од неких стандардних форми, јавља питање шта је заправо представа, поготову једна оваква представа, наглашавајући да је „Фаренхајт 451“: „представа ејеј. Роман-представа и представа књига.“

Комад „Фаренхајт 451“ је представа о ономе што нас у некој будућности чека, активирање питања дехуманизације света, глобалне атрофије ума и свеопште контроле, те питање среће у постапокалиптичком свету у коме оргазмичку срећу чини спаљивање књига. А где је нестало „врли нови свет“?

Жарко Миленковић

Душан Јововић

помоћник директора Канцеларије за Косово и Метохију за бригу о културном наслеђу и сарадњу са СПЦ

Представа „Ревизор“ је супер! Већ три године пратим развој и рад Приштинског позоришта и уопште Дома културе Грачаница, који је све превазишао и који више није Дом културе, већ „Баухаус“, који окупља све уметнике, и то је феноменално. Поносан сам на то што сам имао част да присуствујем једном догађају који је на завидном нивоу у организацији, не само овде код нас, на Косову и Метохији, него у целој Србији. Био сам на више фестивала, али ово је фестивал који има већ озбиљну душу, који почиње полако овде да поприма један тотално другачији ниво него што има у Шапцу, Новом Саду, и то је јако лепо.

Марина Костић, студент

Одличном представом је отворен фестивал. Комедија која обећава и осваја, а то је оно што нама овде треба. Са задовољством ћу пратити цео позоришни фестивал.

Наташа Тодоровић, учитељица

Волим позориште и редовни сам посетилац свих досадашњих остварења и гостовања. Имала сам прилику да гледам представу „Ревизор“, и могу вам рећи да сам одушевљена. Толико добрих глумаца на једном месту свакако гарантује смех и добро расположење. Овај фестивал је пун погодак, тако да свима предложем да се придруже и уживају као и ја вечерас.

Немања Ђорђевић, професор

Овај фестивал је веома важан за Грачаницу, за људе у Грачаници и за Косово и Метохију. Заиста сам фасциниран представама, глумцима и самој организацији. Све је на завидном нивоу – баш онако како треба!

Милош Нићић, студент

Овај фестивал пуно значи омладини, одрасли смо без позоришних представа и богатог културног програма. Представе су биле одличне, потпуно другачије, инетерсантне и радујем се свакој следећој. Велике похвале за Милана Васића, бриљирао је.

Гордана Тоскић

Директор Директората за образовање, културу и спорт општине Грачаница Сама чињеница да је ово 52. по реду фестивал значи пуно, јер се толико дуго одржава, а сада је припала част Грачаници, малом месту надамак Приштине, да буде домаћин. Изгубили смо Приштину, остала нам је Грачаница, и ово је посебна част за све нас да будемо део овако великог културног дешавања и да учествујемо у њему. Потрудићу се да пропратим и уживам у свим позоришним представама које нам овај фестивал даје.

Љубомир Максимовић, учитељ

Срећан сам да се после двадесет и осам година један велики српски фестивал враћа на просторе Косова и Метохије. Ово треба поздравити и надам се да ће ових седам дана ову позоришну светковину пропратити што више људи и да ће позоришне представе задовољити публику.

Сваке године се овај фестивал сели у друге градове наше Србије, али вечерас је посебно вече за све нас јер је Грачаница центар, и заслужила је да овај фестивал успешно почне и да се успешно заврши. Већину програма током фестивала ћу пропратити, желим да доживим тај позоришни дух, да видим како ће глумци да покажу ту своју креативност и глумачку вештину.“

Ђорђе Миланковић, сликар

Представе су биле одличне! Несумњива потврда уметности са озбиљном критиком данашњице и у представи „Фаренхајт 451“ као и код „Ревизора“. Што се тиче фестивала, једна велика благодат за народ на Косову и Метохији.

Тамара Томановић, глумица

Пресрећна сам што сам део приче и што сам на овом 52. Јоакимовом фестивалу и што се овај фестивал дешава у Грачаници. Што се тиче представе „Фаренхајт 451“, ово је једна иновативна представа, једна авангарда и драго ми је што је публика у Грачаници имала прилику да види једну представу оваквог жанра. Представа има неку своју причу која је врло тачна за ово наше време а то је забрана читања, односно нечитање књига и за ту нашу све више присутну неписменост код млађих особа. То је, нажалост, реалност друштва у целини. Препоручујем свима да погледају представу да би се стварно цениле неке праве вредности. Свиђа ми се та спорија глума јер први пут се срећемо са таквом врстом глуме, кад се у једном тренутку дешава једна ствар која траје мало дуже а ми видимо и читамо доста из тога.

Николај Гогољ ”Ревизор”

Народно позориште Приштина, седиште у Грачаници

Режија Маурисио Фаре

ГОГОЉ НАШ СВАГДАШЊИ

Прича ”Ревизора”, његова полазишна ситуација, јасна је, једноставна и глобално препознатљива. У малом провинцијском месту појављује се момак са престоничким манирима, за кога градски оци закључе да је управо онај ревизор послат са највише инстанце да исконтролише њихов рад. Они су – први човек среза, председник суда, управитељи болнице, школе, полиције... Они су мали, обични људи, приглупи и необразовани, који су постали власт искључиво захваљујући чињеници да у том забитом месту бољих није било, огрезли у корупцији и криминалу.

Редитељ Маурисио Фаре ове локалне моћнике смешта у простор истурен у гледалиште, чиме поцртава да је реч о обичним људима, једнаким онима из гледалишта. Тај дашчани подијум, прекривен сламом, повремено добија додатак у виду очуканог кревета или истог таквог лавора, снажно, сведено и прецизно сугеришући (Горан Стојчетовић сценограф) сиротињу и прљавштину. Један капак се на средини подиже, кроз њега ликови – као пацови – излазе на сцену. ”Пацов” и јесте прва реч која се чује са сцене, и то после идиличних звукова ноћи и мирног сна - типичног затишја пред буру.

Непријатно пробуђени из тог свог вашљивог и пуног стеница животног сна, они су јадни, уздрхтали, праве мале прљаве животиње. Ова комедија у Фареовој интерпретацији почиње као гротеска, где ликови у својим прљавим гаћама и кошуљама (успешно стилизован костим Саре Брадић), у првом страху дрхтуре као група пацова увезаних репова. Да ли због ограничења позоришног ансамбла, или због тезе да су сви они исти, тек глумци играју по неколико ликова и то у оквиру исте сцене, додавши тек део одеће на себе, или померивши лажну браду. Снажно упечатљив Бојан Стојчетовић делује као неки језив створ са копитима, док се начелник Александра Михаиловића дави у свом лажном ауторитету, делујући као плашљива птица која се надува не би ли заварала противнике.

Његова жена и ћерка жељне су неког другачијег мушкарца. Верујући како тражи зета, мајка Анике Грујић постаје хистерично љубоморна на ћерку, претворивши се у праву лавицу; ћерка Јасминке Хоџић је тужно смешна дебељуца, сувише неискусна да би се супротставила мајци. Бранко Бабовић и Небојша Ђорђевић, између осталих ликова су Бопчински и Допчински - она два створа која све о свакоме знају, па су и представљени више као бића, него као људи, прекривени крзном у које као да су зарасли.

Појавом лажног ревизора, Хљестакова, у маестралној интерпретацији Милана Васића, представа добија убрзање, и у том ритму се наставља до краја, без пада, са константним успоном. Овај Хљестаков је самосвестан, шармантан, површан, размажен и незлобив престонички бонвиван, леп у добром оделу – тако различит од гомиле јадника коју ће, на крају, врхунски преварити. Отеће им новац, завести жене и ћерке, и наставити без последица у свој живот ”међу јавом и међ сном”. Јер Васић, својом интерпретацијом, преваре Хљестакова диже на виши ниво, ниво мајстора фантазирања, који не лаже само друге, већ и себе опија сопственим лагањем, доводећи се до истинске среће. Па кад га верни слуга, његов глас разума и анђео чувар, одлични Бојан Вељовић, шаље на спавање не би ли прекинуо причу која је отишла предалеко у лажима, он као дете коме узимају омиљену играчку, кењка да неће да спава.

Приштински ”Ревизор” је врло јасна друштвена сатира, а патиниран Титов портрет који се указује код сваког подизања капка, један дискретно провучен општепознати цитат Слобе/слободе, као и маска Меркелове под којом је онај исти Хљестаков, смештају га у конкретан домаћи простор. Не мање важно, ово је и маштовита позоришна игра са неколико врхунских глумачких креација, и прави избор за отварање Фестивала.

Александра Главацки

Весна Перић и Бојана Лазић ”Фаренхајт 451”

Народно позориште у Нишу

КОНЗУМИРАЊЕ СРЕЋЕ

Ова крајње једноставна представа заснована је на мотиву истоименог романа Реја Бредберија. Назив означава температуру на којој гори папир, што је метафора за свет без књига, без знања и размишљања, без сумње и постављања питања. У некој не баш далекој будућности, видимо мушкарце и жене у најбољим годинама, са телима у најбољој форми, дизајниране у неком кич пределу са туристичких плаката, међу пластичним биљкама и животињама. Они се предају срећи као зрацима сунца, а то постижу тако што не читају. Књиге су строго забрањене, па се уништавају. Што се, наравно, показује као немогућа мисија...

Текст сам собом представља супротност тези коју износи. Све је толико упрошћено да личи на проширену верзију цитата са друштвених мрежа, чиме животно илуструје последице нечитања добре литературе. Симпатична визуелно, уз пријатну музику и лепе глумице и глумце, ова представа има ревијални карактер до пред крај, када покушава да буде и ангажована. Што јој није требало.

Александра Главацки

НЕ ЖЕЛИМ ДА БУДЕМ ЕГЗОТИЧАН

Драматург и редитељ Мауриси Фаре је швајцарски држављанин, пореклом из Шпаније, по националности Каталонац који тренутно руководи Мон Бижу театром у Берлину. У биографији овог необичног полиглоте који „не воли када га означавају као егзотичног“, испуњеној живљењем и професионалним ангажовањима у бројним земљама, као да је недостајало још само постављање комада „Ревизор“ у Народној позоришту Приштина са садашњим седиштем у Грачаници, институцији протераној из матичног града чији је необичан рад и гостовања по енклавама и сам помно пратио током последњих неколико година.

Како сте се одлучили да радите на Косову и Метохији?

Већ неколико година заредом долазим у овде, дружим се са косовским Србима, и, коначно, имам прилику да радим у Србији. Као што сте напоменули, током последњих неколико година више пута сте долазили овде, посећивали људе из Народног позоришта Приштина и пратили његов рад. Шта вам је то било интересантно у случају овог позоришта? Интересантно ми је што сам знао да је ово позориште отпора. Прво ме је заинтересовало на политичком нивоу. Али кад сам боље упознао ситуацију, заинтересовао сам се и на уметничком плану јер сам видео да је то што се овде ради на европском нивоу.

Већ дуго сте у Грачаници. Како вам изгледа ситуација у којој се данас налазе Срби на Косову и Метохији?

Чини ми се да се Србима на Косову дешава нешто слично као Шпанцима осамдесетих година прошлог века. Живе у једној веома лошој социјалној и политичкој стварности и имају пуно притужби на друштвену инфериорност у којој се налазе. Ја волим да будем овде, на Косову, не због егзотике већ због нормалности. Проблеми које имају Срби на Косову, на жалост, су уобичајени. Многе мањине имају сличне проблеме. И ја долазим из једне „мањине“ и не волим када ми људи кажу да сам егзотичан што сам део те „мањине“. Ја нисам егзотичан, ја сам нормалан. Мањине су заправо лажне и исконструисане творевине.

Како је дошло до идеје да је управо постављање комада „Ревизор“ Николаја Гогоља важно за српско позориште на Косову и Метохији?

Желео сам пре свега да радим дело које ће бити разумљиво народу који живи овде, мислим на Балкан али и шире у централној Европи. Нисам дошао овде некога да учим било чему. Ја сам један од ретких ставаралаца који верује да у позоришту мора да постоји дијалог. А тема овог дела, корупција, омогућава реалан дијалог. Она је, на жалост, и тема која је актуелна не само на Балкану већ и у централној Европи. Веома је тужно да дело које је написао Гогољ у првој половини 19. века делује као да је написано данас, два века касније.

Како је дошло до идеје да је управо постављање комада „Ревизор“ Николаја Гогоља важно за српско позориште на Косову и Метохији?

Желео сам пре свега да радим дело које ће бити разумљиво народу који живи овде, мислим на Балкан али и шире у централној Европи. Нисам дошао овде некога да учим било чему. Ја сам један од ретких ставаралаца који верује да у позоришту мора да постоји дијалог. А тема овог дела, корупција, омогућава реалан дијалог. Она је, на жалост, и тема која је актуелна не само на Балкану већ и у централној Европи. Веома је тужно да дело које је написао Гогољ у првој половини 19. века делује као да је написано данас, два века касније.

Да ли то значи да је цивилизација само технолошки напредовала, али не и у духовном или социјалном смислу?

Мислим да је технолошка револуција заправо конзервантивна ствар. Што више технологије имамо, ми само више зависимо од ње. А основи људске природе се уопште не мењају. Ни позориште не може да промени људе, али оно мора да има очи широм отворене и да гледа шта се дешава у непосредном окружењу и свету. Гогољ је био толико генијалан да нам је отворио очи смехом.

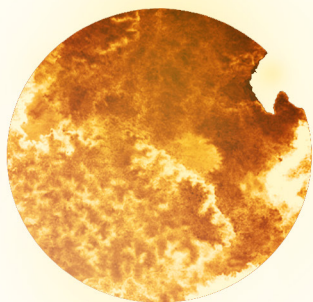
У чему је новина у вашем стваралачком приступу овом класичном делу?

Интересантно ми је било што је Мејерхолд 30-их година двадесетог века са много тешкоћа радио на овом делу. У Совјетском Савезу Гогољев овај комад су настојали да користе искључиво као критику друштва у претходном, царистичком режиму. Њему је било заиста тешко јер критиковање прошлости, без критичког осврта на савременост, не функционише у позоришту. И било је на послетку ипак свима јасно да он заправо критикује савременост, због чега је имао великих проблема са Стаљином. Када радимо античку трагедију нас не интересује критика друштва и особених појава Старе Грчке, већ нас занима оно што је универзално и актуелно.

Колико онда у контексту критиковања стварности ово дело заправо критикује и актуелне појаве корупције на Косову и Метохији, у и редовима међународне заједнице, и косовских институција па и у српским структурама?

Оно у том смислу кореспондира и са актуелном косовском стварношћу. Мислим да је Гогољ када у своје време писао ангажовано дело. Када такво дело временом постане класично, претварамо га у универзалну фабулу, у овом случају о корупцији. И онда се та техника фабуле, као што можемо видети код Бертолда Брехта, рецимо, може применити и на Кину, иако никада нисмо можда били тамо, не знамо скоро ништа о ситуацији тамо нити нас пак посебно интересује. И мислим да ако хоћемо да причамо о нечем савременом у непосредном окружењу, онда је и боље да то сместимо у прошлост или на неко друго место. Ни Шекспир није говорио да је нешто труло у

Мауриси Фаре рођен је 1961. у Барселони. Детињство и каснији живот му обележавају честе селидбе. Због очевог дисиденства са породицом бива принуђен да напусти Шпанију у време Франковог режима и одлази преко Португалије у Анголу одакле бивају интернирани у Париз где живи до повратка у Барселону. Његова породица живи у Базелу, где је и сам провео више година, а он тренутно ради у Берлину за Волксбине театар као уметнички координатор. Фаре је био уметнички директор "Ла Батиа – Женевог фестивала", руководиоц пројекта у области интеркултуралног дијалога швајцарске културне фондације "Про Хелвециа", програматор сегмената за Циришки фестивал позоришта и позоришни фестивал у Берну. Радио је као драматург и програмер Народног позоришта у Барселони и био одговоран за међународне односе и литерарна истраживања "Националног театра Каталоније" у Барселони. Водио је и културну седмичу у "ПРЕМИС-у" у Валенсији. Поред тога, Мауриси Фаре је програмски шеф међународне сцене у "Олимпијади". Као редитељ радио је у Швајцарској и Шпанији. Превео је на шпански по први пут Хајнера Милера и организовао праизведбе његових комада у Шпанији.

ДАНАС
НА РЕПЕРТОАРУ

НЕДЕЉА, 15. мај

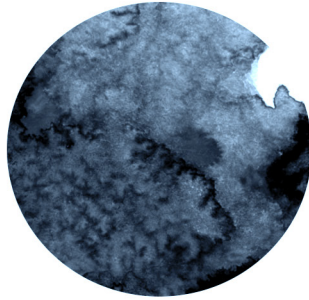
19.00 ИСТРАЈНОСТ

Према колективно написаном тексту инспирисаном романом Шарла Видрака, у режији Жан-Батист Демарињија и ко-продукцији “Пулс театра” из Лазаревца и позоришта “Ле Студио” из Београда (специјални програм)

22.30 ГДЕ ЈЕ НЕСТАО ХАРМС

По тексту Миле Машовић, у режији Ангелча Илијевског, Народно позориште у Нишу (специјални програм)

СУТРА

НА РЕПЕРТОАРУ

Понедељак, 16. мај

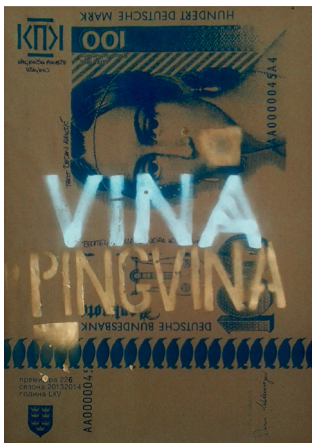

Народно позориште Пирот

16. мај 2016, 19.30 часова
ЖИВОТИЊСКА ФИРМА
Јордан Цветановић

Ауторска екипа

Редитељ – Стеван Бодрожа
Сценографија – Татјана Радишић и Стеван Бодрожа
Костим – Татјана Радишић
Сценски покрет – Дамјан Кецојевић
Композитор – Стефан Филиповић
Певање – Анита Николић
Извођење сонга – Луна Шкопеља
Графички дизајн – Андреј Јовановић

16. мај 2016, 22.30 часова
ВИНА И ПИНГВИНА

Дејана Алексића у режији
Александре Ковачевић,
Краљевачко позориште
(Специјални Програм)

Следи

ПОНЕДЕЉАК, 16. мај

19.00 ЖИВОТИЊСКА ФИРМА, Јордана Цветановића,
по мотивима романа Џорџа Орвела, у режији
Стевана Бодрже, Народно позориште Пирот
(главни програм)

22.30 ВИНА И ПИНГВИНА Дејана Алексића
у режији Александре Ковачевић, Краљевачко позориште
(специјални програм)

УТОРАК, 17. мај

19.00. ТРИ СЕСТРЕ А. П. Чехова, у режији
Трајчета Георгијева, Позориште “Бора Станковић”
у Врању (главни програм)

СРЕДА, 18. мај

19.30. ПЕРИКЛЕ Виљема Шекспира, у режији
Никите Миливојевића, Шабачко позориште
(главни програм)

22.30. ИГРА, по тексту Семјуела Бекета, у режији
Ане Григоровић, Позориште “Бора Станковић”
у Врању (специјални програм)

ЧЕТВРТАК, 19. мај

19.30. ЈЕЛИСАВЕТИНИ ЉУБАВНИ ЈАДИ,
Милана Јелића, у режији Марка Мисираче
и продукцији Књажевско-српског театра
“Јоаким Вујић” из Крагујевца (главни програм)

22.30. АНАЛФАБЕТА И ДР, према текстовима
Бранислава Нушића, у режији Албина
Салиховића,
Регионално позориште у Новом Пазару
(ревијални програм)

ПЕТАК, 20. мај

19.00. ХРОМИ ИДЕАЛИ, према роману
Милутина Ускоковића, у драматизацији
Олге Димитријевић и режији Зденка Свибена,
Народног позориште из Ужица (главни
програм)

СУБОТА, 21. мај

19.00. Додела награда и програм
у част награђених

ОКРУГЛЕ СТОЛОВЕ КРИТИКЕ

Након сваке представе води Слободан Савић, позоришни критичар РТС-а, аутор и уредник емисије "Читање позоришта".

ПОЛЕМИЧКЕ ТРИБИНЕ

Модератор – Милена Богавац

1) АРТИВИЗАМ: ПОЗОРИШТЕ КАО АЛАТКА СОЦИЈАЛНЕ ЕМАНЦИПАЦИЈЕ

Трибина је посвећена ангажованом позоришту, у које спада рад са децом и младима, рад са угроженим друштвеним групама, позориште заједнице, форум театар, инклузивно позориште, драматерапија и остале технике тзв. "примењеног позоришта" које, све чешће, налазе своје место у театарском мејнстриму.

2) ПРАИЗВЕДБА ИЛИ АДАПТАЦИЈА: ПРАКСЕ ПИСАЊА ИЗВЕДБЕНИХ ТЕКСТОВА У САВРЕМЕНОМ СРПСКОМ ПОЗОРИШТУ

Трибина окупља драматурге из селекције који ће презентовати своја размишљања о процесу писања савремених, изведбених текстова, који се данас, како то репертоари српских позоришта показују, крећу у простору између драме и драматизације.

КЊИЖЕВНЕ ПРОМОЦИЈЕ

- Промоција монографије 50 година „Јоакима“
- Промоција књижевног дела Милене Богавац
- Промоција књижевног дела Милоша Латинковића
- Промоција књижевног дела Иване Димић
Говоре: Отац Иларион, Милан Лане Гутовић
и аутор

МУЗИЧКИ ПРОГРАМ

(Организује се током пауза између
две представе у периоду од 21.00 – 22.30)

- Петар Ракић квинтет
- Being Being Вор
- Мишко Радовић акустик трио
- Blues dream
- Dark sky unplugged
- Lazy

СТРУЧНИ ЖИРИ

СВЕТОЗАР РАПАЈИЋ, РЕДИТЕЉ
ДАНА КРЉАР, ГЛУМИЦА
МАРИЈА КАЛАБИЋ, СЦЕНОГРАФИЊА

СЕЛЕКТОР

МИЛЕНА БОГАВАЦ

ВОДИТЕЉ ОКРУГЛОГ СТОЛА

СЛОБОДАН САВИЋ

САВЕТ ФЕСТИВАЛА

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА: НЕНАД ТОДОРОВИЋ - НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ ПРИШТИНА
ВОЈО ЛУЧИЋ - КЊАЖЕВСКО-СРПСКИ ТЕАТАР КРАГУЈЕВАЦ
СТАНИСЛАВ ГРУЈИЋ - НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ ЛЕСКОВАЦ
ИВАН ВУКОВИЋ - НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ У НИШУ
ЗОРАН КАРАЈИЋ - ШАБАЧКО ПОЗОРИШТЕ
ЗОРАН СТАМАТОВИЋ - НАРОДНЕ ПОЗОРИШТЕ УЖИЦЕ
БРАНИСЛАВ НЕДИЋ - КРУШЕВАЧКО ПОЗОРИШТЕ
ДАВОР МАРУШИЋ - ПОЗОРИШТЕ ТИМОЧКЕ КРАЈИНЕ “ЗОРАН РАДМИЛОВИЋ” ЗАЈЕЧАР
ГРАДИМИР ФИЛИПОВИЋ - НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ ПИРОТ
СРЂАН ЈОВАНОВИЋ - ПОЗОРИШТЕ “БОРА СТАНКОВИЋ” ВРАЊЕ
МИОДРАГ ДИНУЛОВИЋ - КРАЉЕВАЧКО ПОЗОРИШТЕ
АНЂЕЛА МАРИЋ - РЕГИОНАЛНО ПОЗОРИШТЕ НОВИ ПАЗАР
ИВАНА НЕДЕЉКОВИЋ - ПРВО ПРИГРАДСКО ПОЗОРИШТЕ - ПУЛС ТЕАТАР ЛАЗАРЕВАЦ

НАГРАДЕ

НАГРАДА ЗА НАЈБОЉУ ДРАМСКУ ПРЕДСТАВУ У ЦЕЛИНИ
НАГРАДА ЗА НАЈБОЉУ РЕЖИЈУ
НАГРАДА ЗА ГЛУМАЧКО ОСТВАРЕЊЕ
НАГРАДА ЗА НАЈБОЉУ СЦЕНОГРАФИЈУ
НАГРАДА ЗА НАЈБОЉУ КОСТИМОГРАФИЈУ
НАГРАДА ЗА НАЈБОЉУ ОРИГИНАЛНУ МУЗИКУ
НАГРАДА ЗА НАЈБОЉЕГ МЛАДОГ ГЛУМЦА
СПЕЦИЈАЛНА НАГРАДА
НАГРАДА ОКРУГЛОГ СТОЛА КРИТИКЕ